

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2643/2527

นางเก็บ พงษ์เศวตโจทก์ นายสำราญ พงษ์เศวตจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1463, (เดิม) มาตรา 1620, (เดิม) มาตรา 1646, (เดิม) มาตรา 1754, ป.วิ.พ. มาตรา 172

ย่อ / หลักกฎหมาย

คำฟ้องได้แสดงโดยชัดแจ้งซึ่งสภาพแห่งข้อหาและคำขอบังคับส่วนข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา นั้น โจทก์บรรยายตามลำดับเหตุการณ์ มิได้ขัดแย้งกันดังที่จำเลยฎีกา ไม่เป็นฟ้องเคลือบคลุม ฟ้องเรียกเอาเรือนพิพาทที่เป็นทรัพย์สินส่วนของโจทก์จากจำเลยซึ่งบิดาจำเลยทำพินัยกรรมยกให้จำเลยโดยไม่มีสิทธิและโจทก์ก็ได้อาศัยอยู่ในเรือนพิพาทตลอดมา จะนำเอาอายุความมรดกมาใช้บังคับไม่ได้ เรือนพิพาทเป็นสินเดิมของช. เมื่อ ช. ตายโดยมิได้ทำพินัยกรรมไว้ กรรมสิทธิ์ในเรือนพิพาทย่อมตกได้แก่ทายาทโดยธรรมของ ช. ทุกคนรวมทั้งโจทก์และจำเลยด้วย บิดาจำเลยซึ่งเป็นสามี ช. ย่อมไม่มีอำนาจทำพินัยกรรมยกเรือนพิพาทให้จำเลย

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นพี่สาวจำเลยต่างบิดากัน เดิมเรือนพิพาทเป็นของบิดามารดาโจทก์ บิดาโจทก์ตายประมาณ ๖๐ ปีแล้ว ต่อมานางช้อยมารดาโจทก์ได้นายชินบิดาจำเลยเป็นสามี หลังจากนั้นนางช้อยขายที่ดินที่ปลูกเรือนพิพาทและรื้อเรือนมาปลูกในที่ดินราชพัสดุ ต่อมาอีก ๖ - ๗ ปีได้ปลูกเรือนอีก ๒ หลัง ต่อกับเรือนเดิม โจทก์อยู่เรือนพิพาทตลอดมาจนถึงขณะฟ้องเป็นเวลาประมาณ ๕๓ ปี ก่อนมารดาโจทก์ถึงแก่กรรมประมาณ ๑๑ ปี มารดาโจทก์ยกเรือนพิพาทให้โจทก์โดยโจทก์จ่ายเงินตอบแทน นายชินบิดาจำเลยยกเรือนพิพาทให้จำเลยโดยโอนการเช่าที่ราชพัสดุเป็นชื่อของจำเลยทั้งแปลง เป็นการทำพินัยกรรมโดยไม่มีสิทธิ ขอให้พิพากษาว่าพินัยกรรมของนายชินเป็นโมฆะ เรือนพิพาทเป็นของโจทก์ห้ามจำเลยและบริวารเกี่ยวข้อง ให้จำเลยถอนการเช่าที่ราชพัสดุเฉพาะเรือนของโจทก์และบริเวณให้โจทก์เป็นผู้เช่า หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาเป็นการแสดงเจตนา จำเลยให้การว่า เมื่อประมาณ ๕๐ ปีมาแล้ว นายชินบิดาจำเลยนำเงินไปไถ่ที่ดินของนางช้อย และขายที่ดินนั้นไปนำเรือนที่ปลูกอยู่ในที่ดินมาปลูกในที่ดินพิพาทเป็นเรือนไม้ ๓ หลัง โจทก์แต่งงานกับนายชินบุตรนายชินแล้วย้ายไปอยู่ที่อื่น ต่อมาโจทก์เลิกกับนายชินจึงมาอาศัยอยู่กับนายชินที่เรือนพิพาท นางช้อยไม่เคยยกเรือนพิพาทให้โจทก์ โจทก์ไม่เรียกร้องมรดกของมารดาภายใน ๑ ปี คดีขาดอายุความ บิดาจำเลยโอนสิทธิการเช่าที่ราชพัสดุและทำพินัยกรรมยกเรือนพิพาทให้จำเลยก่อนถึงแก่กรรม ฟ้องโจทก์เคลือบคลุม ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า เฉพาะเรือนพิพาทเป็นทรัพย์สินที่แปรสภาพมาจากทรัพย์สินที่นางช้อยมีอยู่เดิมก่อนจะมาเป็นภริยานายชินจึงเป็นสินเดิมของนางช้อย นายชินไม่มีอำนาจทำพินัยกรรมให้ผู้อื่นพิพากษาว่าพินัยกรรมที่นายชินเป็นผู้ทำไม่มีผลผูกพันเรือนพิพาทที่มีชื่อของนายชิน คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ปัญหาว่าฟ้องเคลือบคลุมหรือไม่ เห็นว่าคำฟ้องได้แสดงโดยชัดแจ้งซึ่งสภาพแห่งข้อหาและคำขอบังคับ ส่วนข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา นั้น โจทก์บรรยายตามลำดับเหตุการณ์หาเป็นการขัดแย้งกันดังที่จำเลยฎีกา ไม่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์วินิจฉัยต้องกันว่าฟ้องไม่เคลือบคลุมชอบแล้ว ส่วนประเด็นที่ว่าฟ้อง

โจทก์ขาดอายุความหรือไม่นั้นเห็นว่าเรื่องนี้มิใช่ฟ้องขอแบ่งมรดก แต่ฟ้องเรียกเอาทรัพย์สินส่วนของโจทก์จากจำเลยซึ่งบิดาจำเลยไม่มีสิทธิจะเอาไปทำพินัยกรรมยกให้จำเลย และโจทก์ได้อาศัยอยู่ในเรือนพิพาทตลอดมา กรณีจึงจะนำเอาอายุความมรดกมาใช้หาได้ไม่ คดีนี้ขาดอายุความ ปัญหาสำคัญคือเรือนพิพาทโจทก์มีส่วนเป็นเจ้าของด้วยหรือไม่นั้น ข้อเท็จจริงได้ความตรงกันว่า เดิมเรือนพิพาทเป็นของนายช้อยมารดาโจทก์ จำเลย ปลุกอยู่บนที่ดินของนายช้อย นางช้อยเป็นหนี้นางแห้วต้องขายที่ดินใช้หนี้ ส่วนเรือนนั้นรื้อมาปลูกสร้างใหม่ในที่ดินที่นายชิ่นบิดาจำเลยเป็นผู้เช่าจากราชพัสดุซึ่งต่อมาได้มีการต่อเติมจนกลายเป็นเรือน ๓ หลังติดต่อกัน ในปี ๒๕๑๖ นายชิ่นทำเรื่องราวต่ออำเภอเมืองเพชรบุรีขอโอนสิทธิการเช่าให้แก่จำเลย โจทก์ไปคัดค้าน ทางกรมพิจารณาแล้วเห็นว่าโจทก์ผู้คัดค้านไม่มีสิทธิตามกฎหมายจึงโอนสิทธิการเช่าให้แก่จำเลยที่ดินราชพัสดุซึ่งเรือนพิพาทปลูกอยู่จำเลยจึงเป็นผู้เช่าตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นต้นมา สำหรับเรือนพิพาทซึ่งปลูกเป็นหลังแรกนั้นฟังได้ว่ารื้อเรือนเดิมของนายช้อยมารดาโจทก์จำเลยมาปลูก เรือนพิพาทจึงเป็นสินเดิมของนางช้อย เมื่อนางช้อยตายโดยไม่ปรากฏว่าทำพินัยกรรมไว้กรรมสิทธิ์ในเรือนพิพาทย่อมตกได้แก่ทายาทโดยธรรมของนางช้อยทุกคนรวมทั้งโจทก์จำเลยด้วย ดังนั้นนายชิ่นบิดาจำเลยย่อมไม่มีอำนาจทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินที่มีใช้ส่วนของตนให้แก่จำเลย พินัยกรรมดังกล่าวไม่มีผลผูกพันส่วนที่เป็นสิทธิของผู้อื่นแต่อย่างใด จำเลยจะขอรับโอนมรดกไปแต่เพียงผู้เดียวหาได้ไม่ ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยชอบแล้ว พิพากษายืน

องค์คณะ

เสนอ ศรีนิยม · โสภณ รัตนกร · สหส สิงหวิริยะ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2643/2527>